

Verantwoordingsinformatie, behorend bij het
kwalificatiedossier mbo:

Duurzame leefomgeving

Kwalificaties

» **Adviseur duurzame leefomgeving**

Geldig vanaf

01-08-2023

Penvoerder: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid

Inhoudsopgave

Het kwalificatiedossier kan een verwijzing bevatten naar de volgende (verantwoordings-)informatie. Dit is geen onderdeel van de kwalificatie-eisen.

<u>Verantwoordingsinformatie</u>	4
<u>1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)</u>	4
<u>2. Examenprofielen</u>	4
<u>3. Arbeidsmarktinformatie</u>	4
<u>4. Trends en ontwikkelingen</u>	5
<u>5. Beroepsvereisten</u>	6
<u>6. Bijzondere vereisten</u>	6
<u>7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen</u>	6
<u>8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs</u>	6
<u>9. Onderhoudsagenda</u>	7
<u>10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie</u>	7
<u>11. Betrokkenen</u>	7
<u>12. Verblijfsduur 4 jarig</u>	7
<u>13. Aanvullende informatie</u>	7
<u>14. Certificaten</u>	7

Verantwoordingsinformatie

1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)

Het kwalificatiedossier Duurzame leefomgeving is gebaseerd op de volgende beroepscompetentieprofielen:

- [Aanvullende informatie/critical friends](#)
- [beeld werkveld adviseur](#)

2. Examenprofielen

N.v.t.

3. Arbeidsmarktinformatie

"Vanwege hoge ambities op duurzame ontwikkeling en de beperkte mate van uitvoering door heel veel organisaties, ontstaat een grote behoefte aan mensen die de stap kunnen zetten van beleid naar praktijk. De adviseur duurzame leefomgeving past ideaal in dit plaatje. De adviseur duurzame leefomgeving zal naar verwachting vooral actief zijn bij overheden of in het bedrijfsleven. Bij veel organisaties bestaat op dit moment al een behoefte aan werknemers met dit soort interdisciplinaire/integrale kennis. Deze behoefte zal in de komende jaren, wanneer de verschillende duurzaamheidstransities belangrijker worden, alleen maar verder toenemen. Bij overheden zal een adviseur duurzame leefomgeving vooral actief zijn om verschillende stakeholders in een gebied aan elkaar te koppelen. Alleen door samenwerking en een gedragen visie voor een lokaal gebied, kunnen hoge duurzaamheidsambities succesvol in de praktijk worden gebracht. Overheden hebben hierbij vaak een regisserende rol om als onafhankelijke partij andere organisaties samen tot resultaat te laten komen. Binnen het bedrijfsleven zal de adviseur duurzame leefomgeving vooral actief zijn om binnen projecten afwegingen tussen de verschillende aspecten rondom een duurzame leefomgeving te kunnen maken. Voor het realiseren van sommige ambities zijn slimme combinaties nodig tussen verschillende technieken of toepassingen, die door traditionele projectleiders vaak niet gecombineerd worden. Op sommige andere momenten is het nodig om ambities af te wegen op basis van wat het belangrijkste is voor de projectomgeving. Het unieke aan de adviseur duurzame leefomgeving is dat hij vanuit zijn opleiding denkt in belangen van meerdere betrokkenen, en die tegen elkaar afweegt. Hij weet wat belangrijke ontwikkelingen in verschillende vakgebieden zijn, en hoe die praktisch met elkaar te combineren zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het combineren van duurzame energieopwekking met het realiseren van winst in biodiversiteit en het daarbij betrekken van de omgeving middels sociale activiteiten. Het zijn juist deze combinaties die mensen, die zijn opgeleid vanuit één vakgebied, vaak niet kunnen leggen." (Bron: Copper-8)

Omdat de urgentie van duurzame ontwikkeling van de leefomgeving steeds groter wordt, is ook in de markt te zien dat een toenemend aantal organisaties hier heel actief mee aan de slag gaat. Zowel overheden als bedrijfsleven zijn zoekende hoe de principes achter duurzame ontwikkeling in de praktijk concreet gemaakt kunnen worden. Beleid is er vaak wel, maar praktische uitvoering blijft achter. Uit een onderzoek van GroeneGeneratie bleek in 2013 al dat werkgevers graag méér aandacht voor duurzaamheid in het onderwijs willen, maar dat onderwijsinstellingen hier onvoldoende aandacht aan besteden. Dit geldt juist op MBO-niveau, waar het gaat om het in de praktijk brengen van hoge ambities van besturen van veel organisaties (zie pagina 8 voor link naar website). De Rijksoverheid heeft de afgelopen jaren ambitieuze doelstellingen geformuleerd voor de duurzame ontwikkeling van Nederland (zie schema op pagina 6). In september 2016 werd het Rijksbrede Programma Circulaire Economie gelanceerd, waarin een stip op de horizon is gezet: Nederland draait in 2050 op een volledig circulaire economie zonder afval. In het voorjaar van 2017 is de Energieagenda gepubliceerd, die de lange-termijn ontwikkelingen in de energietransitie schetst als opvolging op het Energieakkoord uit 2013. Ook is in het voorjaar van 2017 de Nationale Klimaatadaptatiestrategie gepubliceerd. Voor het inbedden van al deze transitie in de ontwikkeling van gebieden, wordt op dit moment gewerkt aan de nieuwe Omgevingswet, die 26 bestaande wetten rondom bodem, water en lucht gaat vervangen. Wanneer deze Omgevingswet vanaf 2019 in werking treedt, wordt het maken van integrale afwegingen voor lokale situaties nog belangrijker, en neemt de behoefte aan adviseurs die deze keuzes goed kunnen maken, sterk toe.

Zie ook: Samenvatting 'Werken aan een circulaire economie: geen tijd te verliezen' <http://www.ser.nl/nl/publicaties/adviezen/2010-2019/2016/circulaire-economie.aspx>

Een samenhangende Rijksbrede aanpak met betrokkenheid van bedrijfsleven, vakbonden en andere maatschappelijke organisaties biedt kansen om het proces naar een circulaire economie te versterken en te versnellen.

Artikel: Behoeft aan personeel in de energiesector

<http://www.duurzaamnieuws.nl/?s=banen+duurzame+energiesector+niet+in+beeld+bij+jon>

Jongeren zien de duurzame energiesector doorgaans niet als een aantrekkelijk werkveld. Dit komt omdat er nog veel onwetendheid heerst over werken in de sector. Rapport m.b.t. banen in de circulaire economie.

<http://www.circle-economy.com/>

Website met nieuws over de circulaire economie met meer dan 500 inspirerende voorbeelden.

Zie hiervoor ook: <http://www.duurzaamnieuws.nl/?s=lokreop>

Een van de belangrijkste redenen om circulaire economie te omarmen, tenminste voor beleidsmakers, is het feit dat het banen oplevert.

<http://www.profielactueel.nl/mbo-column-ben-claessen/nieuws/robots-pakken-banen-af-mbo-ga-opleiden-voor-banen-in-de-circulaire-economie-/b16g1c1o1010/>

Robots die banen afpakken, vormen een bedreiging en tegelijk nieuwe kansen. Ook en vooral voor het mbo. Nederland moet daarvoor wel snel meer gaan investeren in een andere type opleidingen en banen.

ROA onderzoek arbeidsmarkt 2013-2018. Zie blz.83 m.b.t. breedte beroepsopleiding.

https://www.uwv.nl/overuwv/Images/ROA_R_2013_11_ANOB%202018.pdf

Een brede opleiding kan dus de kansen op het vinden van werk vergroten, hetgeen met name aantrekkelijk is op een onzekere arbeidsmarkt.

Beroepen van de toekomst

Zie: coördinator werkgroepen en Urban Agriculture

<http://www.jobat.be/nl/artikels/11-beroepen-die-in-2025-hot-zullen-zijn/>

Interessante suggesties van nieuwe beroepen zoals: virtual reality coach, 3D printing expert of stadslandbouwer.

Zie: Longevity Coach

https://www.nationaleberoepengids.nl/21_nieuwe_beroepen_met_toekomst

De Longevity Coach is een gespecialiseerde coach op het gebied van lifestyle, voeding en beweging. Dit is een samentrekking van de Engelse termen 'long' en 'vitality': gezond en vitaal ouder worden.

ROC West-Brabant / Curio:

We zien veel vraag en ontwikkeling op het gebied van stedelijke vergroening en klimaat adaptief handelen en doen. Uit gesprekken met bedrijven in onze regio blijkt dat bedrijven, zoals hovenier/grootgroen bedrijven, bouwbedrijven, woningbouw instelling en gemeentes veel behoefte hebben aan medewerkers die voldoende kennis hebben van deze problematiek. Bedrijven in de regio zijn bereid voldoende bpv-plaatsen te bieden aan de studenten, alsmede arbeidsplaatsen aan beginnende beroepsbeoefenaren. Deze bedrijven sluiten actief aan bij de opleiding en zijn als preferent door ons gekenmerkt.

Citaverde College:

Vanwege hoge ambities op duurzame ontwikkeling en de beperkte mate van uitvoering door veel organisaties, ontstaat een grote behoefte aan mensen die de stap kunnen zetten van beleid naar praktijk. De Adviseur duurzame leefomgeving past ideaal in dit plaatje. De Adviseur duurzame leefomgeving zal naar verwachting vooral actief zijn bij overheden, instanties of in het bedrijfsleven. Bij veel organisaties bestaat op dit moment al een behoefte aan werknemers met dit soort interdisciplinaire/integrale kennis. Deze behoefte zal in de komende jaren, wanneer de verschillende duurzaamheidstransities belangrijker worden, alleen maar verder toenemen. In de oriëntatie rondom het uitvoeren van een cross-over kwalificatie Adviseur duurzame leefomgeving hebben we vanuit het Citaverde College gesprekken gevoerd met verschillende partners. Vanuit zowel provincie Limburg als de Zuid-Limburgse gemeenten verzameld binnen de Stadsregio Parkstad Limburg (De gemeenten Brunssum, Beekdaalen, Heerlen, Kerkrade, Simpelveld en Landgraaf) en de gemeente Valkenburg werd aangegeven dat er zowel nu als in de toekomst behoefte is aan geschoolde professionals die een brede oriëntatie hebben gehad op de gebieden duurzaamheid en circulariteit. Daarnaast is er een sterke behoefte aan een koppeling met enkele actuele trends en ontwikkelingen, waaronder verstedelijking en het herontwerp van de stedelijke gebieden, biodiversiteit, mondiaal denken en circulaire economie. Dit sluit perfect aan bij deze cross-over kwalificatie. Ook vanuit verschillende partners uit het bedrijfsleven is bij de ontwikkeling van deze cross-over kwalificatie een sterke wens uitgesproken voor dit type breed georiënteerde medewerkers. Uit gesprekken met o.a. Ranox, IKL, Chemelot Campus, ARK, Zonnepanelen Limburg B.V., Staatsbosbeheer en de Waterschappen Limburg blijkt dat de cross-over kwalificatie Adviseur duurzame leefomgeving hier goed bij aansluit. Daarnaast biedt de cross-over kwalificatie goede aansluiting op diverse hbo-opleidingen door de brede oriëntatie. Dit zorgt dus ook voor een bevordering wat betreft de doorstroom mbo-hbo. Tot slot sluit het cross-over kwalificatie goed aan bij de missie van Citaverde College locatie Heerlen, genaamd 'Urban Life'. Urban life is de connectie tussen het stedelijke Parkstad en het rurale Heuvelland en leidt op voor de beroepen van de toekomst.

Aeres:

De adviseur Duurzame leefomgeving is werkzaam in de publieke ruimte en/of bij bedrijven die zich bezighouden in/met de duurzame leefomgeving. Het gaat daarbij dan onder andere om water, energie, voeding en vrije tijd in de duurzame leefomgeving. De adviseur duurzame leefomgeving kan in verschillende private of publieke organisaties werken of als zelfstandig professional werken bij samenwerkingsverbanden (een combinatie van overheid, sociaal maatschappelijke organisaties en/of particulieren). Met zijn kennis van ecologie, biodiversiteit, circulaire economie, culturele verschillen, gezonde leefstijl en voeding, duurzame energie- en waterbeheersing en het organiseren en begeleiden van projecten, kan hij vraagstukken op praktische wijze aanpakken en integrale oplossingen aandragen. De combinatie van kennis en vaardigheden en de integrale aanpak in de duurzame leefomgeving, geeft adviseurs mogelijkheden om te werken voor woningbouwcorporaties, buurtbeheer, aanpassing van de woonomgeving om de leefbaarheid te verhogen of sociale evenementen om het welzijn te bevorderen. Het onderdeel in de opleiding waarbij de beroepsbeoefenaar zijn rol in de "Wijk" neemt maakt deze opleiding uniek en niet onder te brengen in andere reeds bestaande opleidingen.

4. Trends en ontwikkelingen

Wetgeving en regelgeving

Niet van toepassing.

Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening

Trends en ontwikkelingen waarop de cross-over is gebaseerd

- Verstedelijking
- Duurzaamheid
- Stadslandbouw
- Groeiende bevolking, intercultureel
- Duurzame energie en waterbeheersing
- Klimaatadaptatie
- Gezonde leefstijl
- Herontwerp van stedelijke gebieden
- Duurzame en sociaal betrokken evenementen in en om de stad
- Mondiaal denken
- Circulaire economie

De kwalificatie sluit nauw aan bij de ambities en geschetste ontwikkelingen uit de Ontwikkelagenda groen onderwijs

<https://www.bing.com/search?q=ontwikkelagenda+groen+onderwijs&q=AS&pq=ontwikkelagenda&sc=8->

15&cvid=8DDD70CC524C48588023A1EF49333E17&FORM=QBRE&sp=1
<http://hetgroenebrein.nl/opwegnaarhetmbovanmorgen/>

Onderzoekers van het groene brein gaan ons ondersteunen bij de verdere ontwikkeling van de opleiding.
<http://www.vitalegroenestad.nl/>

Zie de pijlers waarop dit is gebaseerd. Sluit één op één aan op adviseur duurzame leefomgeving
<http://www.nlgreenlabel.nl/over-ons/>

Er is bij allerlei partijen veel behoefte aan meer kennis en aan concrete handvatten om te komen tot een levende en duurzame buitenruimte. Deze zijn op deze website te vinden.
<http://www.groenegroei.nl/home/>

Groene Groei draagt bij aan een duurzaam Nederland. Zij helpt lokale energie coöperaties (LEC's), bedrijven en gemeenten in de realisatie van stevige duurzame ambities.
<https://www.duurzaamdoor.nl/projecten/leren-voor-morgen>

Duurzaamheid in het DNA van jongeren krijgen: dat is het streven van Duurzaam Door. Want dan maken jongeren als volwassene, zowel in hun werk als privé, óók duurzame keuzes.

Aanvulling Aeres:

Een duurzame leefomgeving heeft een aantoonbaar positief effect op de gezondheid en het welzijn van mensen en is ook in economisch opzicht aantoonbaar van grote betekenis. In de duurzame leefomgeving is aandacht voor duurzaamheid en ook de sociale, maatschappelijke en economische functie is erg belangrijk. Iedere adviseur duurzame leefomgeving heeft als het ware groen DNA en richt zich op de integrale duurzame ontwikkeling van de leefomgeving op basis van belangrijke trends en ontwikkelingen in de maatschappij. Deze trends en ontwikkelingen zijn voor een deel afkomstig uit de noodzaak voor duurzame ontwikkeling van de maatschappij als geheel en voor een deel uit veranderende behoefte van mensen.

5. Beroepsvereisten

N.v.t.

6. Bijzondere vereisten

Adviseur duurzame leefomgeving

Nee

7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen

Niet van toepassing

8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs

Helicon MBO Tilburg:

Een gediplomeerde adviseur duurzame leefomgeving kan doorstromen naar de hbo-opleiding zoals Management van de leefomgeving van de HAS, Duurzame watertechnologie en Management van de leefomgeving van Van Hall-Larenstein en International Lifestyle van Fontys.

Tijdens de opleiding kan hij zich ook via keuzedelen in een bepaalde richting specialiseren.

ROC West-Brabant / Curio:

Voorbeelden van doorstroommogelijkheden naar hbo-opleidingen zijn: Van Hall Larenstein, Management van de Leefomgeving; HAS, Management van de Leefomgeving; InHolland, Landscape and Environment Management en BUAS, Built Environment.

Citaverde College:

Voorbeelden van vervolgoopleidingen voor een gediplomeerde Adviseur duurzame leefomgeving zijn Bos- en Natuurbeheer, Dier- en veehouderij, Diermanagement, Educatie en Kennismanagement Groene sector, Food and Business, Fysiotherapie, Geo Media & Design, Healthy Ageing Professional, Healthy living, Human Resource Management, International Development Management, Land- en Watermanagement, Landscape and Environment Management, Leisure & Events Management, Management van de leefomgeving, Mens en Techniek, Milieukunde, Omgevingskunde, Social Work, Toegepaste Biologie, Tuin- en landschapsinrichting, Voeding en diëtetiek, Voedingsmiddelentechnologie, Wildlifemanagement.

Aeres, Noorderpoort, Terra, Alfa:
geen aanvullingen.

9. Onderhoudsagenda

N.v.t.

10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving
Categorie 1: Nieuw dossier		Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen		Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop de Toetsingskamer een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde kwalificaties, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen		Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving of de werkprocessen. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd	x	Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

De inhoud van de kwalificatie is ongewijzigd uit de cross-over overgenomen.

11. Betrokkenen

Helicon MBO Tilburg:

- Brabantse Milieufederatie
- Contour de Twern
- Walas concepts
- Academie van Openbaar Bestuur
- Groene Woud
- Ondersteuning van het initiatief door Recron
- Copper8

ROC West-Brabant / Curio:

- De Rooy Hoveniers BV
- De Zanderik BV
- Hoveniersbedrijf de Langstraat
- Green Revolution

Citaverde College:

- Zonnepanelen Parkstad B.V.
- Stadsregio Parkstad Limburg
- ARK Natuurontwikkeling

Aeres:

- de Duurzame energietoepassing - Apeldoorn
- Natuurcentrum Gorinchem
- Stichting Natuureducatie Terra Incognita

12. Verblijfsduur 4 jaar

N.v.t.

13. Aanvullende informatie

N.v.t.

14. Certificaten

N.v.t.